

FRÅGOR OCH SVAR KOPPLADE TILL ASYLBOENDEN OCH VAD SOM HÄNDER DÄR

Målgrupp: Kretsar och frivilliga i Röda Korsets verksamheter,

BAKGRUND

Röda Korset har verksamhet på eller i anslutning till asylboenden på ett antal orter i landet. I och med de lagförändringar som genomförts inom migrationspolitiken, de för merparten av de asylsökande mycket långa väntetiderna på beslut samt den förändring i den politiska debatten, möter rödakorsare ökad frustration, oro, och ohälsa hos många asylsökande vilket leder till knepiga frågor och situationer för kretsar och frivilliga i verksamheterna.

Till det kommer att Migrationsverket med anledning av det mycket lägre antalet nya asylsökande, anpassar antalet boenden gentemot bedömd efterfrågan och avveckling av boenden som upphandlats av privata aktörer har minskat i stor skala. Detta medför att många asylsökande står inför ännu ett uppbrott.

FRÅGOR OCH SVAR

Ett asylboende här på orten, där vi är aktiva, skall nu läggas ner och de asylsökande skall flytta många mil bort. Hur kan vi agera för att ta vara på engagemanget i kretsen och hos de frivilliga som bedriver verksamheten?

Att tillvarata engagemang och intresse är en av de stora utmaningar vi står inför vid förändringar i vår omvärld. Att göra avslut och tydliggöra vad som åstadkommit är betydelsefullt. Utifrån situation och de lokala behoven kan ni kanske anpassa och förändra verksamheten. Om verksamheten har bedrivits på boendet kan verksamheten kanske flyttas till andra lokaler, bedrivs på Mötesplats Kupan, på det lokala biblioteket eller i någon annan samlingslokal och målgruppen för verksamheterna kan kanske breddas. Ni kan anpassa era aktiviteter och insatser utifrån de behov som uppstår hos deltagarna i och med flytten och kanske rikta er mot de nyanlända kommunplacerade med uppehållstillstånd som kan finnas på er ort.

Asylboendet kommer att läggas ner och vi möter asylsökande som vill stanna kvar här på orten. Vad kan vi svara personer som säger att de hittat privat boende?

Det är viktigt att personen förstår att Migrationsverket inte ger stöd till boendekostnad och att det är långa väntetider innan beslut fattas i merparten av prövningarna om uppehållstillstånd.

Det finns en stor oro på asylboendet här på orten om hot om brand. Hur kan vi förebygga att inget händer?

Ett sätt att förebygga är att sprida kunskap om varför och varifrån människor flyr liksom att

skapa möten mellan asylsökande och andra boende på orten. Det går att göra både i det lilla, genom att ni delar med er av era kunskaper och erfarenheter i möten med andra, men också genom att arrangera temakvällar eller liknande.

Det är inte Röda Korsets eller er roll att bevaka eller agera vakter. Ni kan föra fram oron och föra diskussion med ansvariga för boendet, med migrationsverket lokalt, polis eller förestående personal på boendet. Kanske kan de skaffa vaktpersonal? Ni kan bidra med att anordna kurs i brandsäkerhet bland de asylsökande. Självklart skall ni uppdatera er om vad som gäller om något inträffar på orten (TiB (Tjänsteman i Beredskap), incidentrapportering etc).

På ett asylboende där jag som frivillig deltar i social verksamhet hungerstrejkar en grupp människor. Hur ska jag och kretsen hantera det?

Fortsätt med de verksamheter ni bedriver, erbjud medmänskligt och psykosocialt stöd och om möjligt bistå i dialog mellan asylsökande och andra aktörer. Att bibehålla strukturer och rutiner kan hjälpa till att minska stress för både asylsökande och frivilliga.

Ta kontakt med andra organisationer som eventuell har verksamhet på asylboendet för att prata om hur ni tillsammans kan agera.

Du eller någon från kretsen styrelse får gärna ringa infoservice för att diskutera hur ni kan agera i den här situationen.

Jag mår inte bra eftersom den jag mött under en längre tid på asylboendet nu ska utvisas och mår jättedåligt. Vad gör jag?

Det är viktigt att stöd finns tillgängligt genom frivilligledare eller annan utsedd person i kretsen. Du kan även få avlastande samtal genom Falck Health Care: 08 - 406 67 17 . Uppge "Röda Korset" och koden "Volontär". Tjänsten är tillgänglig alla dagar i veckan mellan kl. 08.00 och 21.00. Falck Healthcare besvarar 90 procent av alla samtal inom 2 minuter. Det går också bra att kontakta infoservice på telefon 0771-199500 (dagtid mån-fre), e-post: info@redcross.se

En familj, som jag har lärt känna och tycker väldigt mycket om, ska nu utvisas. De är helt förtvylade. Jag vill hjälpa dem på alla sätt. Vad har jag rätt att göra för dem i min egenskap av rödakorsare?

Du kan agera som medmänniska, lyssna, och finnas till hands. Du skall inte gå in i ärendet och hjälpa till att överklaga eller annat. Hänvisa till migrationsrådgivarnas telefonid, vid behov.

En asylsökande som jag har lärt känna, måste nu lämna asylboendet eftersom han har ett lagkraftvunnet utvisningsbeslut? Kan jag låta honom flytta hem till mig?

Röda Korset eller du som rödakorsare kan inte erbjuda boende, men det kan vara bra att ta reda om någon annan lokal aktör kan göra det och i så fall hänvisa dit.

Om inte människor har pengar att köpa mat för, så måste vi väl ge dem

mat eller pengar?

Att erbjuda fika eller en smörgås är brukligt och rutin hos de flesta kretsar.

Om det i situationer av akut nöd och där behovet av mat eller andra nödvändigheter som inte kan tillgodoses på annat sätt, eller inom rimlig tid, kan man som krets även erbjuda detta.

Tänk på att kretsstyrelsen ska fatta beslut om det och protokollföra beslutet.

Röda Korset eller du som rödakorsare ger aldrig kontantbidrag utifrån våra gemensamma stadgar. Frågan utreds dock inför nästa riksstämman.

Röda Korset stadgar § 15: Ekonomiskt bistånd (kontantbidrag) får ej ges till enskild person eller annan organisation eller till dess verksamheter.

Samverka gärna med andra lokala aktörer så att ni känner till vad andra kan erbjuda eller vad ni kan göra tillsammans. Hänvisa till andra aktörer som hjälper till, kyrkan, stadsmissionen eller andra lokalt.

Du är förknippad med Röda Korset, så det vore inte lämpligt att ge ekonomisk hjälp. Om du vill ge pengar privat, måste du vara tydlig med att det inte är som rödakorsare. Vi ger aldrig pengar till individer- det står i våra stadgar. Hänvisa till Socialtjänsten eller till andra organisationer som ni vet ibland ger ekonomisk hjälp. Det kan vara församlingar, Individuell Människohjälp (IM) eller Stadsmissionen.

Många av dem som vi i kretsen har lärt känna, ska nu utvisas? Kan kommunen göra något för dem?

Kommunen har inget ansvar för asylärenden. Det är Migrationsverkets ansvar. Som rödakorsare kan vi erbjuda medmänskligt stöd och, information och rådgivning.

Våra vänner som fått uppehållstillstånd och ska kommunplaceras kommer flyttas och bo i skolsalar/containerar. De vill stanna här i kommunen och här finns bra boende, finns det något vi kan göra?

Ni kan hjälpa dem att föra fram sitt önskemål om att bli kommunplacerade på er ort.

Hur ska jag förklara för mina asylsökande vänner, varför de måste flytta till ett annat boende långt bort, när de har det så bra här och har lärt känna mig och andra svenskar?

Under hösten 2015 kom många asylsökande och Migrationsverket letade efter boenden för det utökade behovet. Nu kommer inte lika många asylsökande till Sverige längre och behovet har minskat. Migrationsverket måste förhålla sig till lagen om offentlig upphandling och lägga ner boenden i särskild ordningsföljd utifrån de upphandlingar som gjorts. När en avveckling/flytt sker så strävar Migrationsverket efter att anpassa flytten för individerna först inom kommunen om det är möjligt, som alternativ nummer två inom länet och alternativ tre i resten av Sverige.